

Literatuur.

J. Drijver, „Texel”, het vogeleiland, N.V. „De Spieghe!”, Amsterdam, en „Het Kompas”, Mechelen, 1934.

Een kloek werk van 300 pagina's, verlicht met tientallen bijzonder mooie foto's van Jan P. STRIJBOS (het leeuwanaandeel), A. BURDET, Nol BINSBERGEN en I. H. SAVORY. Het bevat een groote hoeveelheid wetenswaardigheden van het voornaamste der waddeneilanden en vormt, ook al mag men nu en dan met den schrijver van meening verschillen, een „Nachschlagewerk”, dat zijn waarde met de jaren slechts kan zien toenemen. Aan het slot geeft de auteur (een geboren Texelaar) een lijst van de broedvogels van het eiland, met vermelding van hunne inheemsche namen, welke laatste een stevig bewijs vormen voor de friesche afkomst der eilandbewoners. — Onder nr. 29 komt in die lijst voor de kleine bonte strandlooper, *Calidris alpina Schinzii* (Brehm). DRIJVER zegt daarvan: „voor Texel is slechts één broedgeval bekend geworden.” Nu bezit ik (afkomstig van den heer A. A. VAN PELT LECHNER) een legsel van twee eieren dezer soort, gevonden op Texel, 26 Juni 1901. Misschien is dit het bedoelde (eenige) broedgeval. Zoo niet, dan weet DRIJVER nu meteen van een tweede. — De uitgeefsters hadden m.i. aan het boek een handiger formaat kunnen en moeten geven.

Tsj. Gs. DE VRIES.

J. P. Mc. Gowan, Ueber die Bildungsweise der Schalen von Vogeleiern, mit Bemerkungen über die Erzeugung von Alkalosis und Azidosis durch Calciumsalze (Biochemische Zeitschrift, 272, 9—12; 23-6-1934, Aberdeen). — Schrijver geeft de volgende verklaring voor de vorming van eierschalen: Het uit het voedsel opgenomen CaCO_3 wordt niet zooals gewoonlijk, door het nier-epithelium in de urine afgescheiden, maar door de cellen der schaaiklieren in de eimembranen afgezet.

F. C. VAN HEURN.

A. Menegaux, Les Oiseaux de France, Vol. 2. Oiseaux d'eau et espèces voisines. 80 planches (dont 64 coloriées d'après les aquarelles de J. EUDES). 148 figures noires. Paul LECHEVALIER & fils, Paris, 1934. (10) en DIV blz. en p. 65—195. Het eerste deeltje, verschenen in 1932, bespraken we reeds (dit tijdschrift, 6, 1933, p. 38). Thans worden behandeld: zeeduikers, futen, de alkenfamilie, stormvogels, meeuwen-familie, steltloopers, zwanen, ganzen, eenden, roeivoetigen, ooievaars en reigers en verwanten, flamingo's, rallen, trappen en kraanvogels. De platen, waarvan er 64 gekleurd zijn, zijn ook thans weer verre van fraai, zoowel wat houding als kleur der vogels betreft. Ook maakt het boek een rommelige indruk, niet alleen staat de plaat van de kleine alk tusschen die der eenden en die van het stormvogeltje tusschen die der steltloopers, maar bovendien begint de platenatlas in dit deeltje weer met p. 65, in aansluiting op het eerste deeltje, hoewel daar na de platen doorgelopend werd tot p. 93 in de inhoudsopgave. Ook is er naast ieder plaat geen ruimte genoeg voor de beschrijving en wordt die telkens elders voortgezet. De tekstfiguren zijn niet kwaad, maar werden deels aan het Pract. Handbook ontleend. Ook in dit deeltje vinden we de insecten, die op deze vogels parasiteeren, behandeld, alsmede een alphabetische lijst der Latijnsche vogelnamen, met er achter de parasieten. Het papier is belangrijker beter dan van het eerste boekje.

C. G. B. TEN KATE.

G. van der Meer, biol. docts., „Vogels bij onze woningen”, N.V. G. J. A. RUY'S' Uitg. Mij., Zutphen, 1934.

Ik geloof niet ver mis te zijn als ik beweer, dat de schrijver tot zijn werk geïnspireerd is door den deenschen ornitholoog O. HELMS, auteur van „Danske Fugle ved Hus og i Have” (deensche vogels bij huis en in den tuin). De titel is in elk geval analoog en de teekenaar, die de gekleurde platen heeft vervaardigd (Ingeborg FREDERIKSEN) dezelfde, die

laatstgenoemd werkje (en andere) heeft geïllustreerd. Dit is waarschijnlijk ook de reden, dat sommige soorten, die men, bij onze woningen, niet al te vaak zal aantreffen (zooals pestvogel, grauwe gors en appelvink), ook zijn afgebeeld en dat de nachtegaal, op plaat V, eigenlijk een „Sprosser” is. Hoe dit echter zij, het boek is er niet minder om en verdient, m.i., allen lof voor de wijze, waarop de auteur het verstaat om wetenschap in populairen vorm te gieten. Dit is nu inderdaad een boek, dat „in een lang gevoelde behoefte voorziet” en een goede, betrouwbare en goedkope gids kan zijn tot het leeren kennen van de voornaamste vogelsoorten. Degene, wiens belangstelling dieper gaat, vindt aan het slot een hoofdstuk, waarin de diverse vormen, in welke de interesse voor de vogels zich in ons land openbaart, worden behandeld. Het is te hopen, dat het succes van zijn werk zoodanig moge zijn, dat VAN DER MEER, in een tweede deel, de duiven, uilen, eenden, meerkoet, waterhoen, meeuwen, vischdief, ooievaar, blauwe reiger, rietgors, rietzangers, torenvalk, e.d. (waarvan enkele thans worden besproken, doch niet zijn afgebeeld), kan gaan behandelen.

Tsj. Gs. DE VRIES.

J. C. van der Meer Mohr, Ongewone nestplaatsen („De Tropische Natuur”, 23, 1934, p. 240, Afl. 12).

Schrijver vertelt, dat het in Deli nogal eens voorkomt, dat musschen, *Passer montanus malaccensis* Dubois, hun nest maken boven op stapels fermenteerende tabak. Soms wordt eenvoudig een holletje in de tabaksbladeren gepikt, soms eensig nestmateriaal aangeslept. In de tabaksaanplant te velde werd eenmaal het nest van een snijdervogeltje, *Orthotomus sepium cineraceus* Blyth, in een met spinrag dichtgeweven tabaksblad aangetroffen. Andere vogels, die de tabaksbladeren met hun klauwtjes beschadigen, zijn: *Streptopelia chinensis tigrina* Temm., *Pycnonotus gotavier personatus* Hume (*analus* Auct.), *Copsychus saularis musicus* Raffl., *Lanius schach bentet* Horsf., *Oriolus chinensis maculatus* Vieill. en genoemde *Passer montanus malaccensis* Dubois. Twee goede foto's van de musschennesten zijn in den tekst opgenomen.

F. C. VAN HEURN.

R. J. de Stoppelaar, Jan P. Strijbos en A. B. Wigman, „Een jaar natuurlieven”, „Herfst”, N.V. SCHELTEMA en Holkema, Amsterdam.

(Het eerste van een reeks van vier deelen, die elk een jaargetijde zullen behandelen). — Een, op het oog, keurig verzorgd en geïllustreerd boek, dat echter, bij nadere kennismaking, niet meevalt. DE STOPPELAAR is een taalvirtuoos en een woordkunstenaar, doch zijn kennis van vogels is helaas onvoldoende. Dat hij niet weet, dat de graspieper ook in Augustus nog wel eieren heeft en dat de lepelaar, behalve in Nederland en Hongarije, ook nog in zuid-westelijk Spanje, Dalmatië en Zuid-Rusland broedt, zij hem vergeven. Maar dat hij koperwieken van de Himalaja —, en gans en goudpluvier van de oevers van Ob en „Jenessee” laat komen en laatstgenoemde soort zelfs naar Brazilië laat trekken, kan niet door den beugel. Erger nog is het, dat hij zegt: „de echte rietbewoners zijn het kleingood, „dat nog niet naar zuidelijker oorden is vertrokken en dat den geheelen winter door het rietland omzwerft¹⁾. Het zijn „het kwartet van rietzangers; de water- de bosch-, de nachtegaalrietzanger „en het vogeltje, dat enkel maar rietzanger heet.” (p. 44). — Het summum wordt echter wel bereikt met de bewering, dat de zwarte stern, in den herfst „de poolstreken weer opzoekt met haar ver- „want het vischdiefje”,¹⁾ (p. 46) „om zich in het noorderlicht „te baden.” Dit riekt naar de fabels, die PLINIUS, ALDROVANDUS of GESSNER ons soms opdisschen. — Wetenschappelijk op veel hooger peil staan de bijdragen der beide andere auteurs. De opgave van STRIJBOS, „dat „de roodkellige zeeduikers broedvogels van de poolstreken van de Oude „en Nieuwe Wereld zouden zijn, evenals de parelduiker en de ijsduiker” (p. 91) is onvolledig. Zijne uitweiding over de walvischachtigen en hunne

¹⁾ Spatiëring van mij, de Vr.

onderscheidingskenmerken daalt daarentegen, naar mijn meening, te veel in finesses af voor een werk, dat vóór alles, bedoelt populair te zijn. — WIGMAN vergeet, dat het smelleken, in Grootbritannië, ook wel op boomen (in oude kraaiennesten e.d.) broedt en dat, behalve de torenvalk, ook de slechtvalk, in ons land, zijn eieren op den bodem heeft gedeponeerd. — Jammer is het, dat de talrijke en veelal zéér mooie foto's, die het boek sieren, alle ongedateerd zijn en óf niet — óf slechts in zeer los verband staan tot den tekst. Het geheel krijgt daardoor iets onrustigs en de uitgeefster zal m.i. goed doen om daarin, bij de volgende deelen, verandering te brengen.

Tsj. Gs. DE VRIES.

Prof. Dr E. Stresemann, Aves, in Handbuch der Zoologie, gegründet von Dr W. KÜKENTHAL, herausgegeben von Dr Th. KRUMBACH; Walter DE GRUYTER & Co, Berlin und Leipzig, 1927—1934.

Na het verschijnen (in 1931) van de 6e afl. van dit grootsche werk, waarop we indertijd de aandacht vestigden (zie dit tijdschrift, 4, 1932, p. 183—184), heeft het twee jaren geduurd alvorens de 7e afl. verscheen, welk deel bovendien door een abuis van de boekhandel maanden te laat in ons bezit kwam. Intusschen kwam ook de 8ste, tevens laatste afl., uit, zoodat we van beide thans tegelijk melding maken. — In afl. 7 wordt met nog 2 paginae de geographische verspreiding afgesloten en vervolgens allereerst ruim 50 paginae gewijd aan het trekprobleem, een zeer helder geschreven hoofdstuk, waarin weder de meest recente literatuur (zelfs van 1933) is verwerkt. Schr. staat op het standpunt, dat omvang en richting van den trek deels bepaald worden door de oecologische eischen van de betreffende vogelsoort en het beginsel van de arbeids-oeconomie, maar dat soms ook andere factoren, zooals traditie, een beslissende rol spelen. Hoe grooter klimaatverschil tusschen zomer en winter, des te kleiner pleegt op de continenten het aantal standvogels te zijn. (p. 661). Achtereenvolgens worden dan behandeld: winterverblijf, trekwegen, prestaties (totaal afgelegde afstand, nonstop-vluchten, etc.), oriëntering, aanleiding tot verlaten van het broedgebied (waar schr. nogmaals met klem betoogt, dat ongetwijfeld oorspronkelijk het periodieke voedselgebrek hier de factor is geweest, zooals dat bij de „Wettervögel“ nog het geval is, terwijl bij de „Instinkvögel“ de trekdrift na verloop van duizenden jaren zich gevoegd heeft in de kring der onverbidelijke rhytmische processen, waaraan het vogelorganisme onderworpen is door de stoffen der interne secretie), aanleiding tot het staken van de trek in het voorjaar, scheiding naar ouderdom en sexe in na- en voorjaar, gezamenlijk trekken, trek en rui, etc. — Dan komen 17 pag. over de parasieten der vogels, waarbij alleen de wormen (Trematoden, Cestoden, Nematoden, Acanthocephalen en Pentastomiden) en de Arthropoden (Acari en Insecten, inzonderheid de Mallophagen, bewerkt door Dr DESSELBERGER) besproken worden. — Op p. 728 volgt de afstamming, waarbij schr. de meening van o.a. ABEL voorstaat, dat de reptielachtige voorouders der vogels in de groep der Pseudosuchia's te zoeken zouden zijn. Uitvoerig wordt ingegaan op *Archaeopteryx* en *Archaeornis*, korter ook op *Hesperornis* en *Icthyornis*. — Een hoofdstuk van bijna 120 pag. over de classificatie besluit het boek. In hoofdzaak volgt schr. hier, naar hij zelf zegt, FÜRBRINGER (1888), maar hij heeft het niet aangedurfd de orden tot grootere groepen te combineeren, daar het meer en meer blijkt, dat de meeste orden geheel geïsoleerd staan, wat schr. wil verklaren door de hooge ouderdom der vogelklasse, die reeds in of mogelijk zelfs nog vóór het oud-tertiair dezelfde orden bezat. Zoo komt hij tot 49 orden en wil van een indeeling *Carinatae-Ratitae* niets weten en gelooft, dat deze laatsten op verschillende tijdstippen op genealogisch ver verwijderde plaatsen van de vogelstamboom zouden zijn ontstaan uit vogels, die wel degelijk konden vliegen. Vandaar dat hij struisvogels, nandoe's, kasuarissen met emu's, Madagascarstruisen, Moa's met Kiwi's, in aparte orden plaatst. Bij iedere groep wordt kort op de lichaamsbouw in combinatie met de levenswijze ingegaan en iets over de vermoedelijke of veronderstelde plaats

in het systeem gezegd. — Hierna volgt nog een literatuur overzicht, gerangschikt naar de hoofdstukken van het boek (waar totaal circa 730 der belangrijkste en vooral der meer recente publicaties worden vermeld) en een uitvoerig register. — Het complete werk, in halfleder gebonden, is thans voor RM 125.40 verkrijgbaar. We herhalen wat we reeds eerder schreven: dat dit boek voor ieder die zich wenscht te orienteeren op welk onderdeel der ornithologie ook, feitelijk volkomen onontbeerlijk is

C. G. B. TEN KATE.

„*Bulletin of the British Oölogical Association*”, No. 43. — Ter gelegenheid van het 43e oölogische diner, dat op Woensdag 26/9-1934, in „Pagani's restaurant” te Londen werd gehouden, stelde de president, ons eereid Rev. Francis C. R. JOURDAIN, eene serie legsels van de palaearticische koolmees ten toon, gerangschikt in geografische volgorde van West-Europa tot Japan. De britsche vorm, *Parus major newtoni*, was vertegenwoordigd door verschillende legsels, in aantal variëerende van 8 tot 14 eieren, en in kleur van zuiver wit tot wit, zwaar gevlekt met kastanjebruin. De typische vorm, *P. m. major*, lag er met legsels uit Finland, Nederland, Hongarije en Frankrijk; het grootste legsel (14 ova) kwam van de noordelijkste broedplaats. Verder waren vertegenwoordigd de vormen *P. m. corsus* (Corsica, sommige zwaar gevlekt), *P. m. analorum* (Andaloezië), *P. m. excelsus* (Algerije), *P. m. mallorcae* (Balearen — een twijfelachtige vorm met rijk gevlekte eieren), *P. m. aphrodite* (Cyprus), *P. m. terrae sanctae* (Palestina), *P. m. bokharensis* (Issyk-Kul), *P. m. ziaratensis* (Khajak), *P. m. cashmirensis* (Kashmir), *P. m. cinereus* (Eng. Indië), *P. m. commixtus* (China) en *P. m. minor* (Japan). — Een overzicht van het geheel gaf duidelijk aan, dat in de warmere streken de legsels gemiddeld beslist kleiner zijn; het gewone aantal in Cyprus en Algerije is b.v. vijf. Hier is de kleur der vlekking rijker. In Japan, Midden- en Noord-Europa en Grootbritannië daarentegen waren de legsels grooter, doch de normale vlekkenkleur fletser. — En dan volgt de verzuchting, waarmede ik het volkomen eens ben, maar die ik, in Nederland, helaas slechts in dit orgaan durf neerschrijven, nl. „dat het te betreuren is, „dat het materiaal in onze” (d.z. engelsche — hoeveel te meer geldt dat voor de nederlandsche!) „collecties nog zeer gebrekkig is en onvoldoende voor de studie van deze aangelegenheden.” — Ook was er een serie van legsels van de palaearticische roodborst, *Erithacus rubecula*, waaronder *E. r. melophilus* (Grootbritannië), *E. r. rubecula* (Frankrijk, Denemarken, Azoren, enz.), *E. r. sardus* (Corsica), *E. r. witherbyi* (Andaloezië, Tunesië), *E. r. superbus* (Teneriffe), *E. r. caucasicus* (Kaukasus), enz. — Het aantal eieren in deze legsels was lang niet zoo uitgesproken verschillend als bij de diverse rassen van *Parus major*, maar toch viel het op, dat op de Kanarische eilanden vier een zeer normaal aantal was, terwijl de legsels in Grootbritannië en Denemarken tot 7 — en soms 9 — eieren opliepen. — Ter gelegenheid van datzelfde diner, hield E. P. CHANCE eene lezing over een mannetjes-groenpootruiter, *Tringa nebularia*, die, gedurende drie achtereenvolgende jaren, met twee wijfjes was gepaard. Hij besloot met de woorden: „Ik heb lang het idee gehad, dat een „groot aantal vogels, bij waarschijnlijk de meeste soorten, de(n) eenmaal „gekozen soortgenoot(e), gedurende het geheele leven trouw blijft en het „feit, dat twee ♀♀ aan hetzelfde ♂ verbonden waren gedurende een „tijdperk van minstens drie jaren (misschien langer) schijnt te wijzen „op een wederkerige genegenheid bij vogels, die men, in verschillende „kringen, niet al te geneigd is om voor waar aan te nemen.”

Tsj. Gs. DE VRIES.

The Condor, Vol. XXXVI, No. 5, Sept./Oct. — S. C. BROOKS, Oceanic currents and the migration of pelagic birds. — H. HARRIS, Notes on the Xantus Tradition. — B. CAMPBELL, Bird Notes from Southern Arizona. — A. H. MILLER, The Vocal Apparatus of some North American Owls. — J. L. PETERS, The Classification of Some American Pigeons. — From Field and Study. — Notes and News.

*Dansk Ornithologisk Forenings Tidsskrift*¹⁾, 1934, Hefte 2. „Jagttagelser angaaende Fuglelivet ved Haslev I Aarene 1930—1934” af Egil HORNEMAN (Waarnemingen betreffende het vogelleven bij Haslev in de jaren 1930—’34). Geeft eene vergelijking met de mededeelingen die O. HELMS, méér dan 25 jaar geleden, over de vogels van die streek heeft gepubliceerd. — „Jagttagelser af Vandstaeren, *Cinclus cinclus*, ved Slaarupaa ved Tørring”,¹⁾ af Axel JACOBSEN (Waarnemingen van de waterspreeuw bij Slaarupaa, bij Tørring). In den winter van 1933/’34 hielden zich twee waterspreeuwen op bij Slaarupaa, waar zij, door den schrijver, zeer gemakkelijk konden worden waargenomen, daar de plek in het riviertje, waar de vogels het meest verbleven, slechts 50 m. van zijn woning verwijderd was en hij ze dus van zijn venster uit kon gadeslaan. — „Fra Falsterbo, 8 Oktober 1933” af Edm. EICHNER; een verslag van eene excursie naar Falsterbo op genoemden datum, gevolgd door een „aanhangsel” van Halfdan LANGE over een tocht naar hetzelfde (zweedsche) schiereiland, op 9 September 1934. — „Storspove og Stor Tornskade ynglende paa Randbøl Hede” af Hans MEINHARDT (Wulp, *Numenius s. arquata*, en klapekster, *Lanius e. excubitor*, broedende op de heide van Randbøl). Tsj. Gs. DE VRIES.

Falco, Jahrgang XXX, No. 2. — O. KLEINSCHMIDT, Nachruf an fläcker”, av Kjell KOLTHOFF (Enkele woorden over de broedvlekken der Ernst HARTERT. — G. VON ROKITANSKY, Studien über mediterrane Vögel (*Cettia cetti schiebeli*, nov. subsp., Sizilien, *Passer italiae schiebeli*, nov. subsp., Kreta.). — O. KLEINSCHMIDT, Vom Elbebiber.

Fauna och Flora, 1934, Heft 2—5. „Några ord om fåglarnas ruv-vogels). Häft 2/1934. Bespreekt de plaats, het aantal en den vorm der broedvlekken bij verschillende vogelsoorten, in verband met het aantal eieren van het legsel en de houding, die de oude vogel bij het broeden aanneemt. — „Bidrag till Hallands lokalfauna”, av Bo BYMAN (Bijdrage tot de locale fauna van het „Län” Halland; Z.W. Zweden aan het Kattgat). Behandelt 115 soorten. — Onder de „korte mededeelingen” komt een vangst voor van een aziatische kraagtrap, *Chlamydotis undulata macqueenii* (Gray): op 26 October 1933 werd een voorwerp geschoten. Dit is het tweede exemplaar, dat in Zweden is bemachtigd. Het eerste werd 87 jaar geleden (1/2—1847) gevangen.

In Häft 3 wordt, in de „korte mededeelingen”, een boomnest van den blauwen kiekendief, *Circus cyaneus*, vermeld. Blijkens eene verbetering in Häft 4, is dit echter het nest van een havik(!) geweest. Terecht wordt hieromtrent, door de redactie, van een „betreurenswaardig misverstand” gesproken. — In hetzelfde Häft geeft Sten BERGMAN „Lakttagelser över den svart och vita flugsnapparens, *Muscicapa atricapilla*, uppfödning av sina ungar” (Waarnemingen betreffende de opvoeding van de jongen van den zwartgrauwen vliegenvanger). — Onder de, door prof. LÖNNBERG gepubliceerde, „weergevonden, geringde vogels” is er ditmaal maar één geval, waarbij Nederland is betrokken, nl. een, op 7/6—1931 in Noordhalland geringde, spreeuw, die (op welken datum?) bij Kampen werd aangetroffen.

In Häft 5 vertelt Edolf ERICSSON van een stormmeeuw, *Larus canus*, die, in Mei van dit jaar, zijn nest met drie eieren, circa 6 m. hoog, in een pijnboom, *Pinus sylvestris*, had geplaatst.²⁾ De jongen kwamen mid-juni uit, doch berichtgever heeft niet kunnen waarnemen, hoe de oude vogels ze beneden hebben gekregen. Tsj. Gs. DE VRIES.

¹⁾ Midden-Jutland, ten W. van Horsens.

²⁾ Dit is eene analogie van hetgeen Jan P. STRIJBOSS, in 1933 en 1934, in de duinen te Bergen (N.H.) heeft geconstateerd en van de mededeeling in het „Dansk ornithologisch Forenings Tidsskrift” 1932 (p. 148/9), waarin A. F. V. SEIER melding maakt van drie nesten in pijnboomen op Balka Lyng Syd bij Nexø.

The Ibis, Thirteenth Series, Vol. IV, No. 3, July 1934. P. R. LOWE, On the Evidence of the Existence of two Species of Steamer Duck (*Tachyeres*), and primary and secondary Flightlessness in Birds (p. 467—495). Over de z.g. stoom-eenden (steamerducks) bestond nog steeds tweërlei meening ten aanzien van de vraag of hier één of twee soorten onderscheiden kunnen worden (Zie ook Jaarber. 16, 1926, p. 150). Dank zij het verzamelen van authentiek materiaal is thans Dr LOWE in staat gesteld deze kwestie definitief op te lossen. Het blijkt dat men hier met twee soorten te doen heeft die in volwassen kleeed veel overeenkomst hebben. Volwassen embryos werden onderzocht en toonden uiterlijk belangrijke verschillen evenals de gewichten der adulte exemplaren, en de relatieve musculatuur. De niet vliegende soort heeft haar broedgebied verder noordelijk langs de Chileense kust dan de vliegende, de broedgebieden vallen samen bij Vuurland. J. G. VAN MARLE.

Idem, Thirteenth Series, Vol. IV, No. 4. Oct. 1934. — G. L. BATES, Birds of the Southern Sahara and Adjoining Countries in French West Africa, part V. — P. W. MUNN, Notes on the Birds of the Balearic Isles. — O. HELMS, Frederick FABER: An early Danish Ornithologist. — T. A. W. DAVIS, Notes on Display in the Humming Birds, *Phaethornis superciliosus* and *Pygmyornis ruber*. — F. D. GOLDING, Notes on some Birds of the Lake Chad Area. — J. VINCENT, The Birds of Northern Portugese East Afrika, part V. — D. LACK and B. B. ROBERTS, Notes on Icelandic Birds, including a visit to Grimsey. — G. M. MATHEWS, Remarks on Albatrosses and Mollylawks. — G. C. L. BERTRAM, D. LACK and B. B. ROBERTS, Notes on East Greenland Birds, with a discussion of the periodic Non-Breeding among Arctic Birds. Na een korte opsomming van Oost-Groenlandsche vogels gedurende een kleine expeditie in 1933 aldaar waargenomen, bespreken schrijvers het niet-broeden van sommige poolvogels. De sneeuwuil, kleinste jager, roodkeelduiker, kleine rietgans en ijseend ontbraken als broedvogel, waarschijnlijk ook eider, koningseider en burgemeester terwijl vinkachtigen en waadvogels in normale aantallen gevonden werden. De lemming, welke andere jaren gewoon is, bleek dit jaar schaarsch; het voorjaar was dit jaar zeer laat, waardoor het ijs lang bleef liggen. Analoge gevallen van niet broeden zijn bekend voor sneeuwuil en kleinste jager samengaand met slechte lemming jaren, welke ongeveer vierjaarlijksch voorkomen, waaruit schrijvers concludeeren dat voedsel(lemmings)-nood het broeden dezer soorten in den weg staat. Voor de overige soorten zou misschien het ijs een beletsel voor het broeden kunnen zijn. — Correction to the Tenth Report of the Committee on the Nomenclature of British Birds. — Short Notes. — Obituary. J. G. VAN MARLE.

Journal für Ornithologie, 81, no. 3, Juli 1933. Walter SCHOLZE, Ein Beitrag zur Fortpflangungsbiologie des Baumfalcken (*Falco s. subbuteo* L.) (p. 377—387). — E. CHRISTOLEIT, Vogelflug und Luftbewegung (p. 388—398). — H. GEYR v. SCHWEPENBURG, Gegenwindzug? (p. 399—407). — E. v. HOLST, Erwiderung auf die Aufsätze von CHRISTOLEIT und GEYR v. SCHWEPENBURG (nebst einigen grundsätzlichen Bemerkungen über den Segelflug der Vögel) (p. 408—415). — L. BELOPOLSKI, Zur Avifauna des Anadyr-Gebietes (p. 416—432). — Werner RÜPPELL, Physiologie und Akustik der Vogelstimme (Grundlage zu einer Phonetik der Vogelstimme) (p. 433—542).

Idem, 81, no. 4, Oktober 1933. Walter WÄCHTLER, Zur Brutbiologie des Thüringer Uhus (p. 545—551). — Margaret Morse NICE, Zur Naturgeschichte des Singammers, Eine biologische Untersuchung mit Hilfe des Beringungsverfahrens (p. 552—595). — Konrad LORENZ, Fliegen mit dem Wind und gegen den Wind (p. 596—607). — Hans SCHARNKE, Untersuchungen über die Menge des Eisens in der Leber tauchender Vögel (p. 608—612).

Idem, 82, no. 1, Januar 1934. M. M. NICE, Zur Naturgeschichte des Singammers (Schluss) (p. 1—97). — Hans KRIEG, Vogelbeobachtungen bei einer argentinischen Estancia (p. 97—143). — Bastian SCHMID, Bemerkungen zu dem Beitrag: „Werner RÜPPEL, Physiologie und Akustik der Vogelstimme“ (p. 144—146). — E. ZWIRNER, Schlusswort zur Diskussion RÜPPEL-SCHMID (p. 146—147). — D. O. G., 51. Jahresversammlung (1933 in Königsberg und Rossitten) (p. 148—168). — Feier zum Gedächtnis Ernst HARTERTS (p. 169—183).

Idem, 82, Sonderheft, 20 Februar 1934. Rear-Admiral LYNES, Birds of the Ubena-Uhehe highlands and Iringa uplands. Contribution to the Ornithology of southern Tanganyika Territory (p. 1—147).

Idem, 82, no. 2, April 1934. L. v. BOXBERGER, Beiträge zur Brutvogelfauna der Provinz Malaga (p. 187—209). — O. UTTENDÖRFER, Beobachtungen über die Ernährung unserer Tagraubvögel und Eulen im Jahre 1932 (p. 210—221). — B. STEGMANN, Ueber die ostpalaearktischen Formen des Wanderfalken (p. 222—236). — Finn SALOMONSEN, Zur Gliederung einiger westafrikanischer Eisvögel (p. 237—246). — Gerhard WARNKE, Akineseversuche an Meisen (p. 247—256). — Wilhelm MEISE, Zur Brutbiologie der Ralle *Laterallus leucopyrrhus* (Vieill.) (p. 257—268). — Camill GUGG, Der Uhu in Thüringen (p. 269—293). — Otto MEYER, Die Vogelwelt auf der Inselgruppe Lihir. Beitrag zur Ornithologie des Bismarck-Archipels (p. 294—308).

Idem, 82, no. 3, Juli 1934. Walter Wüst, Am Nest des Schwarzhals-Tauchers, *Podiceps n. nigricollis* (Brehm) (p. 311—318). — Günter TIMMERMANN, Die Rotdrossel (*Turdus musicus coburni* Sharpe) als Stadtvogel in Südwest-Island (p. 319—324). — W. HOESCH, Nester und Gelege aus dem Damaraland, I (p. 325—339). — B. STEGMANN, Ueber die Formen der gröszen Möwen („subgenus *Larus*“) und ihre gegenseitigen Beziehungen (p. 340—380). Schr. geeft een kritische beschouwing over de systematiek der meeuwen, waardoor hij tot een gewijzigde indeeling komt. Als soorten blijven slechts *L. hyperboreus*, *L. marinus*, *L. argentatus*, *L. audouini* en *L. canus* gehandhaafd. Een overzicht van de vormen van *L. argentatus* besluit dit artikel, waarin een nieuwe vorm, *L. argentatus ponticus* voor de Zwarte en Kaspische zee wordt voorgesteld. — K. Y. YEN, Eine Vogelsammlung aus Kwei-chow (China) (p. 381—398). — Joachim STEINBACHER, Untersuchungen über den Zungenapparat indischer Spechte (p. 399—408). — Otto STEINFATT, Vogelwelt und Vogelzug auf der Insel Pantelleria. Zugleich Teil V vom „Vogelzug im Mittelmeer-gebiet“ (p. 409—419). — M. BRINKMANN, Die Veränderungen im Bestande des weissen Storches (*Ciconia ciconia*) in Oberschlesien (p. 420—434). Door tellingen is gebleken dat het aantal bezette nesten, dat sinds 1922 regelmatig terugliep, na 1928 wederom sterk toegenomen is. Tegen 1000 nesten in 1928, werden in 1932 177 nesten geteld. Oorzaak dezer vermeerdering wordt, naast in een betere klimaat-toestand, in de vogel- en natuurbescherming gezocht. — Finn SALOMONSEN, Ueber die Formen von *Myiagra caledonica* Bonaparte (p. 435—438). — Otto VÖLKER, Die Abhängigkeit der Lipochrombildung bei Vögeln von pflanzlichen Carotinoiden (p. 439—450). Richard SCHLEGEL, (p. 451—452).

J. G. VAN MARLE.

Ornis Fennica, 1934, No. 3. „Harmaalokin, *Larus a. argentatus* Pontopp., pesimisestä soillamme“ af O. O. HYTÖNEN (Over het broeden van zilvermeeuwen op hoogvenen). Finsch met duitsche „Zusammenfassung“. — In de „korte mededeelingen“ wordt melding gemaakt van een nest van de boomleeuwerik, *Lullula arborea* (L.) met drie eieren der soort en één koekoeksei bij Tvärminneby, op 27/6—1934.

Tsj. Gs. DE VRIES.

Ornithologische Monatsberichte, 42, no. 1, Januar 1934. Bernhard

RENSCH, Beitrag zur Kenntnis der Vogelwelt der bulgarischen Gebirge (p. 1—9). — Wilhelm MEISE, Ueber Artbastarde bei palaearktischen Sperlingen (p. 9—15). — W. MEISE, Neue Formen vom Matengohochland am Njassasee (p. 16—17). — H. GROTE, Beitrag zur Biologie von *Emberiza icterica* Eversm. (p. 17—21). — Kurze Mitteilungen. — Schriftenschau. — Nachrichten.

Idem, 42, no. 2, März 1934. F. TISCHLER, Zum Zuge von *Calidris temminckii* (Leisl.) (p. 33—37). — H. GROTE, Ueber Rephuhn-Wanderzüge in Osteuropa (p. 37—40). — M. SCHÖNWETTER, Vogelei von Timor und Waigeu (p. 40—43). — Vorläufiges über die ornithologischen Ergebnisse der Expedition Stein 1931—1932. II. Zur Ornithologie des Weyland-Gebirges in Niederländisch-Neuguinea (p. 43—46). — Robert Wilson SHUFELDT, 1850—1934 (p. 47—50). — W. HOESCH, Wie *Anthoscopus minutus* sein Nest verschliesst (p. 50—51). — Kurze Mitteilungen. — Schriftenschau. — Nachrichten.

Idem, 42, no. 3, Mai/Juni 1934. Fritz HEILFURTH, Zur Brutbiologie des Berglaubvogels (p. 58—65). — W. HOESCH, *Lamprocolius nitens bispecularis* als Wirtsvogel von *Clamator glandarius* (p. 68—70). — Fr. X. ZEDTWITZ, Brutbiologische Beobachtungen an *Laro-Limicolen* (p. 70—76). — B. STEGMANN, Ueber die systematische Stellung von *Phylloscopus lorenzii* (Lorenz) (p. 76—77). — W. MEISE, Ueber vier von DE VIS beschriebene Neuguinea-Muscicapidae s. 1. (pag. 78—80). — G. STEINBACHER, Zur Kenntnis des Magens blütenbesuchender Papageien (p. 80—83). — Kurze Mitteilungen etc.

Idem, 42, no. 4, Juli-August 1934. E. SCHÜZ, Neue Angaben über den Drausensee bei Elbing (p. 97—101). — E. STRESEMANN, Zwei neue Webersvögel aus Süd-Neuguinea (p. 101—103). — F. HEILFURTH, Zu den Lebensgewohnheiten von *Scardafella i. inca* (Lesson) in Mexiko (p. 103—110). — Ornithologische Arbeiten aus nicht-ornithologischen Zeitschriften des Jahres 1933 (p. 119—128). — Kurze Mitteilungen etc.

Idem, 42, no. 5, Sept.-Okt. 1934. W. WÜST, Die Beutelmeise, *Remiz p. pendulinus* (L.), Brutvogel in Bayern (p. 129—132). — N. PETERS, Aus der Hamburger Vogelwelt III. Der Einfluss der Hamburger Sielabwässer auf den Vogelreichtum der Niederelbe (p. 133—140). — Knud PALUDAN, *Meliphaga analoga* und ihre Doppelgänger (p. 140—143). — E. STRESEMANN, Vier neue Unterarten von Paradiesvögeln (p. 144—147). — E. STRESEMANN, *Trogon curvirostra*, eine für Java neue Art (p. 148—149). — B. STEGMANN, Zur Kenntnis der sibirischen Moorschneehühner (p. 150—152). — Kurze Mitteilungen etc.

Idem, 42, no. 6, Nov.-Dez. 1934. E. SCHÜZ, Zunahme der Wachtel (*Coturnix c. coturnix*) 1934 (p. 161—153). Schrijver constateert een toename van de kwartel als broedvogel voor Rossitten, evenals voor geheel Duitschland. Verwacht wordt, dat, sinds de beperking van de kwartelvangst op de voorjaarsstrek in de Noord-afrikaansche landen, de kwartel gelegenheid zal krijgen zich verder uit te breiden, wat zeer te hopen ware. — P. ROBIEN, Brutstudien an pommerschen Vögeln. Auszug aus dem Jahresbericht 1934 der Naturwarte Mönne (p. 163—165). — Helmut SICK, Ueber einige Vogelbälge aus Nord-Angola, gesammelt von Herrn R. BRAUN (p. 166—172). — Kurze Mitteilungen etc. J. G. VAN MARLE.

Der Vogelzug, 5, no. 1, Januar 1934. H. SCHILDMACHER, Zur Physiologie des Zugtriebes, II. Weitere Versuche mit weiblichen Sexualhormon (p. 1—9). — E. SCHÜZ, Der Massen-Einfall des Seidenschwanzes (*Bombycilla garrulus*) in Mitteleuropa, 1932—1933 (p. 9—18). — G. DOPPELMAIR, Ueber Beringungsergebnisse von Lachmöwen (*Larus ridibundus*) des Ladoga-Sees (p. 18—21). — E. SCHÜZ, Vom Storch-Versuch 1933 der Vogelwarte Rossitten (p. 21—25). — Kurze Mitteilungen. — Zur Beringungstechnik. — Schrifttum. — Nachrichten.

Idem, 5, no. 2, April 1934. J. C. KOCH, Vogelzug unter Einfluss von Leitlinie und Windrichtung (p. 45—52). — Werner RÜPPELL, Versuche zur Ortstreue und Fernorientierung der Vögel. II. Verfrachtungsver-suche am Star (*Sturnus vulgaris*) u.a. Arten (p. 53—59). — Werner RÜPPELL, Sind wandernde Meisen ortstreu? (p. 60—66). — Schriftleitung, H. v. VIERECK und J. JIRSIK, Frühsommerzug von Kiebitz (*Vanellus vanellus*) und Brachvogel (*Numenius arquata*) (p. 66—72). — I. VÄLIKANGAS, Stark verfrühter Herbstzug bei einer weiblichen Stockente (*Anas p. platyrhyncha* L.) aus Finnland infolge der Verunglückung ihrer Brut (p. 72—74). — E. SCHÜZ, 27. Bericht der Vogelwarte Rossitten der Kaiser Wilhelm-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften (April 1932—Dezember 1933) (p. 74—86). — E. SCHÜZ, Ring-widerfunde aus-wärtiger Stationen 9 (p. 86—88). — Kurze Mitteilungen. — Zur Technik. Das Sammeln von Aussenparasiten der Vögel. — Schrifttum. — Nach-richten.

Idem, 5, no. 3, Juli 1934. Heinrich FRIELING, Statistische Unter-suchungen über das Geschlechtsverhältnis der Enten zur Zugzeit (p. 109—115). Het uitgebreide onderzoek, door schr. geleid, wees uit, dat de ver-houding der geslachten bij de verschillende eendensoorten niet gelijk is. Ook in de verschillende maanden van waarneming werden ongelijke ver-houdingen waargenomen; het aantal der woerden overtrof echter steeds dat der eenden. — Werner KÜCHLER, Vom Zug des Eichelhäfers (*Gar-rulus glandarius*) in den Jahren 1932 und 1933 (p. 116—120). — Heinrich FRIELING, J. VÄLIKANGAS und der Schriftleitung, Bemerkungen zur Genetik des Vogelzuges (p. 120—122). — E. SCHÜZ, Vom Zug der schwarz-rückigen Herringsmöwen (*Larus f. fuscus*) (p. 123—134). — Wolfdietrich EICHLER, Vom Zuge der Singdrossel (*Turdus ph. philomelos* Brehm) (p. 135—143). — Bruno RESÜHR und W. ALBERTSEN, Ueber Heimatge-bundenheit und Ortstreue ostholsteinischer Lachmöwen, *Larus r. ridi-bundus* L. (p. 144—147). — Kurze Mitteilungen. — Schrifttum. — Nach-richten.

J. G. VAN MARLE.

The Wilson Bulletin, Vol. XLVI. No. 3, Sept. 1934. — T. M. EARL, Observations on Owls in Ohio. — T. D. BURLEIGH, A critical study of the distribution and abundance of *Dendroica castanea* and *Dendroica striata* in the Southeastern States during the Spring and Fall-Migrations. — W. O. NAGEL, Relationship between Diet and Extent of Parasitism in Bob-white Quail. — L. W. WING, Cycles of Migration. — A. H. MILLER, Field Experiences with Mountain-dwelling Birds of Southern Utah. — W. G. FARGO, Walter John HOXIE. — Editorial. — General Notes.